

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 202/2025
14.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, Драгане Маринковић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Југовић, адвокат из ..., против тужене Електродистрибуције Србије доо Београд, Огранак Електродистрибуције Прокупље, чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1288/24 од 26.09.2024. године, у седници већа одржаној 14.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1288/24 од 26.09.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 74/23 од 14.12.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је прецизирани тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање – Филијала Прокупље за тужиоца, на име радног стажа са увећаним трајањем, са коефицијентом увећања 12/14, уплати припадајуће доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, на терет тужиоца као запосленог и на терет тужене као послодавца, и то: за три дана у 2013. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар износ од 211,91 динар, са законском затезном каматом почев од 30.09.2023. године до исплате; за један дан у 2014. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар износ од 70,64 динара, са законском затезном каматом почев од 30.09.2023. године до исплате; за један месец и 14 дана у 2015. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар износ од 988,92 динара, са законском затезном каматом почев од 30.09.2023. године до исплате; за 12 месеци у 2016. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар износ од 25.429,44

динара, са законском затезном каматом почев од 30.09.2023. године до исплате; за 12 месеци у 2017. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар износ од 25.429,44 динара, са законском затезном каматом почев од 30.09.2023. године до исплате и за 6 месеци у 2018. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар износ од 12.714,22 динара, са законском затезном каматом почев од 30.09.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 191.958,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1288/24 од 26.09.2024. године, преиначена је пресуда Основног суда у Смедереву П1 74/23 од 14.12.2023. године, тако што је обавезана тужена да тужиоцу уплати припадајуће доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет тужиоца као запосленог и на терет тужене као послодавца, Републичком фонду запензијско и инвалидско осигурање Филијала Прокупље на име радног стажа са увећаним трајањем, са коефицијентом увећања 12/14 и то: за три дана у 2013. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар; за један дан у 2014. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар; за један месец и 14 дана у 2015. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар; за 12 месеци у 2016. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар; за 12 месеци у 2017. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар и за 6 месеци у 2018. години, на основицу бруто минималне зараде на износ од 57.273,61 динар, по стопи и основицама које важе на дан уплате. Одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на износе и за временски период из става првог изреке, уплати припадајуће доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на терет тужиоца као запосленог и на терет тужене као послодавца, Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Прокупље на име радног стажа са увећаним трајањем са коефицијентом увећања 12/14, у номинално израженим месечним износима наведним у ставу првом изреке првостепене пресуде, са законском затезном каматом на свако појединачно потраживање од доспелости до коначне исплате, као неоснован. Обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 143.158,00 динара, док је део захтева преко досуђеног до износа од 191.958,00 динара одбијен као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код тужене на радном месту ..., у периоду од 05.12.1984. године до 31.12.2019. године, када му је радни однос престао на основу споразума од 06.12.2019. године. На наведеном радном

месту стаж осигурања се рачуна са увећаним трајањем 12/14. Привременим решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 03.11.2020. године, тужиоцу је утврђено право на превремену старосну пензију почев од 31.12.2019. године. Решење је оглашено привременим, јер нема доказа о уплати доприноса за ПИО за бенефицирани радни стаж за период од 01.01.2016. године до 31.17.2017. године и до комплетирања података за бенефицирани стаж за 2013, 2014, 2015. и 2018. годину, чија уплата је предмет тужбеног захева. Из налаза и мишљења вештака економске струке и из допунског налаза и мишљења, утврђено је да за утужени период за тужиоца није уписан бенефицирани радни стаж, већ да је исти уплаћен другом лицу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца за уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, за бенефицирани радни стаж у утуженом периоду, на терет тужиоца као запосленог и на терет тужене као послодавца, надлежном републичком органу, основан, те је одлучио као у изреци пресуде од 14.12.2023. године.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је тужиоцу досудио доприносе у номинално израженим износима обрачунатим по стопама и основицама које важе на дан вештачења, са законском затезном каматом на свако појединачно потраживање од доспелости до исплате, због чега је првостепену пресуду преиначио. Уплата доприноса за обавезно социјално осигурање је законска обавеза послодавца која се ни у ком случају не може пренети на запосленог. Послодавац је дужан да доприносе обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања. Стога су доприноси које је послодавац у обавези да обрачуна и уплати у своје име, а у корист запосленог, саставни део зараде и морају се истовремено уплатити кад и зарада, односно накнада зараде.

Имајући у виду наведено, по становишту другостепеног суда, правилно је првостепени суд оценио да је обавеза послодавца да у корист тужиоца уплати припадајуће доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на име радног стажа са увећаним трајањем, са коефицијентом увећања 12/14, на утврђену основицу минималне зараде, јер је на његовој страни обавеза уплате и доприноса. Међутим, обрачун припадајућих доприноса треба извршити по стопи и основици која важи на дан уплате доприноса, а не, како то погрешно првостепени суд налази, по стопи и основици која важи на дан вештачења, те нема основа ни на обавезивање туженог на уплату доприноса у тачно означеним износима са законском затезном каматом.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда је правилно.

Према одредби члана 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС", бр. 84/2004 ... 44/2021) тим законом уређују се доприноси за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси), обвезници доприноса, основице доприноса, стопе доприноса, начин обрачунавања и плаћања доприноса, као и друга питања од значаја за утврђивање и плаћање доприноса, а према члану 2. наведеног закона, доприносима се обезбеђују средства за финансирање обавезног социјалног осигурања, између осталог и пензијског и инвалидског осигурања.

Одредбом члана 10. став 1. истог закона, послодавац је обвезник додатног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за стаж осигурања који се запосленом рачуна са увећаним трајањем, у складу са законом, док је према члану 13. став 1. Закона прописано да је основица доприноса за запослене и за послодавце зарада,

односно плата и накнада зараде, односно плате у складу са законом који уређује радне односе, општим актом и уговором о раду, односно решењем надлежног органа (у даљем тексту: зарада).

Према одредби члана 51. став 1. истог закона, обвезник обрачунавања и плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, изабрана, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове је послодавац.

Имајући у виду напред наведено, по оцени Врховног суда, како је, у конкретном случају, тужена као послодавац пропустила да за тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање на име радног стажа са увећаним трајањем са коефицијентом увећања 12/14, правилан је закључак нижестепених судова, да је у обавези да за тужиоца исте обрачуна и уплати надлежном републичком органу на начин како је то о утврђено побијаном пресудом другостепеног суда.

Наводи ревизије тужене у претежном делу односе се на спроведени доказни поступак и оцену доказа те упућују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање. Такви наводи нису посебно разматрани будући да у смислу члана 407. став 2. ЗПП не представљају дозвољен ревизијски разлог. Истовремено истима се не доводи у сумњу правилност пресуђења и правилна примена материјалног права.

Са изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Како је ревизија тужене одбијена, одбијен је и њен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и члана 154. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Како трошкови састава одговора на ревизију не представљају трошкове који су били потребни ради вођења парнице, Врховни суд је на основу члана 153. и члана 154. став 1. ЗПП одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Жељко Шкорић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**